

Postoje ke kojeneckým ústavům

29/3/2018

Zpracováno pro Nadaci Sirius

Metodika výzkumu

Velikost vzorku N = 823 respondentů, od 18 let

Termín dotazování 22. 2. 2018 – 4. 3. 2018

Metoda sběru dat Kombinace osobního sběru vyškolenými tazateli (CAPI) a sběru přes online panel (CAWI)

Výběr Kvótní výběr

Reprezentativita Vzorek je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle:

- základních sociodemografií (kraj, věk, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)

Realizátor a zadavatel výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro Nadaci Sirius

---

Statistická chyba Náhodná statistická odchylka činí +/- 1,5 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 3,5 procentních bodů u postojů, které zastává 50 % respondentů.

Cílem zprávy je komunikovat postoje české společnosti ke kojeneckým ústavům. Zaměřuje se především na to, zda jsou nezbytnou součástí péče o malé děti.

Dále pak kam a z jakých důvodů jsou děti do těchto zařízení umisťovány a vnímání kojeneckých ústavů v kontrastu k dalším formám výchovy dítěte.

Navazující oblastí je pak vliv pobytu v kojeneckém ústavu na psychiku a vývoj dítěte i jeho pozdější partnerské vztahy.

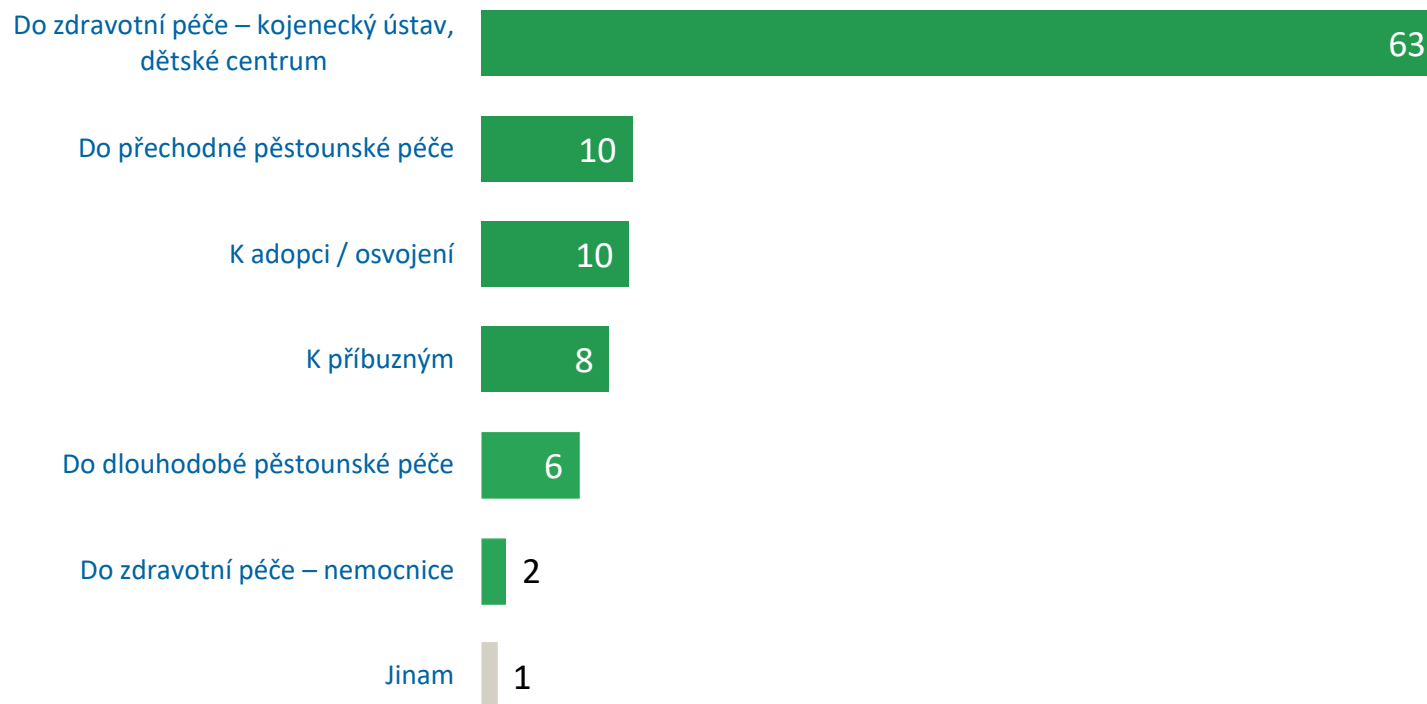
MEDIAN

Kojenecké ústavy - potřeba a
umístování dětí do nich

Shrnutí 1: Kojenecké ústavy – potřebné, ale až o krajní řešení

- Převažuje názor, že **kojenecké ústavy jsou potřebnou součástí péče o malé děti bez rodiny**. Za nepotřebné je označuje necelá desetina (9 %) dotázaných. Zcela jisto potřebností si je ale jen 45 %.
- Významněji více negativní jsou k potřebnosti kojeneckých ústavů lidé s vysokoškolským vzděláním oproti lidem s nižšími stupni vzdělání. Názory na potřebnost kojeneckých ústavů se neliší z hlediska pohlaví, věku, velikosti místa bydliště ani podle skutečnosti zda mají či nemají děti.
- I přesto, že je česká veřejnost považuje za potřebné a vnímá je jako odborná zdravotnická zařízení pro malé děti (68 %), neshledává je **zdaleka za nejlepší alternativu pro výchovu a umístění těchto dětí**. **71 %** lidí je přesvědčeno, že **je možné opuštěné děti umisťovat do jiných zařízení s lepšími podmínkami**. Tyto názory jsou silnější u lidí, kteří mají děti a vysokoškolsky vzdělaných respondentů. Jako ideální jsou vnímány alternativy, které se nejvíce blíží výchově v rodině, tedy osvojení příbuznými a adopce.
- Mezi dotázanými panuje představa, že malé děti jsou nejčastěji umisťovány právě do kojeneckých ústavů (63 %). **Ideálně by podle nich ovšem měly jít k příbuzným (33 %) či do adopce (41 %)**. Tento postoj koresponduje s většinovým přesvědčením, že pro výchovu dítěte je **nejlepší prostředí rodiny**. **Jen 8 % respondentů uvedlo, že opuštěné děti by měly být umisťovány primárně do kojeneckých ústavů**.
- Ve veřejnosti panují do jisté míry vychýlené představy o důvodech umisťování dětí do kojeneckých ústavů. Dle průměrných odhadů respondentů jsou děti do kojeneckých ústavů častěji umisťovány na základě **rozhodnutí soudu (54 %) než samotnými rodiči (46 %)**. **Reálně je však na základě rozhodnutí rodičů umisťováno 81 % těchto dětí**. **Ze zdravotních důvodů je dle odhadu dotázaných umístěno do kojeneckých ústavů 37 % dětí**, ve zbytku případů (63 %) jsou to jiné příčiny. **Reálně je ze zdravotních důvodů umisťováno 31 % dětí**.

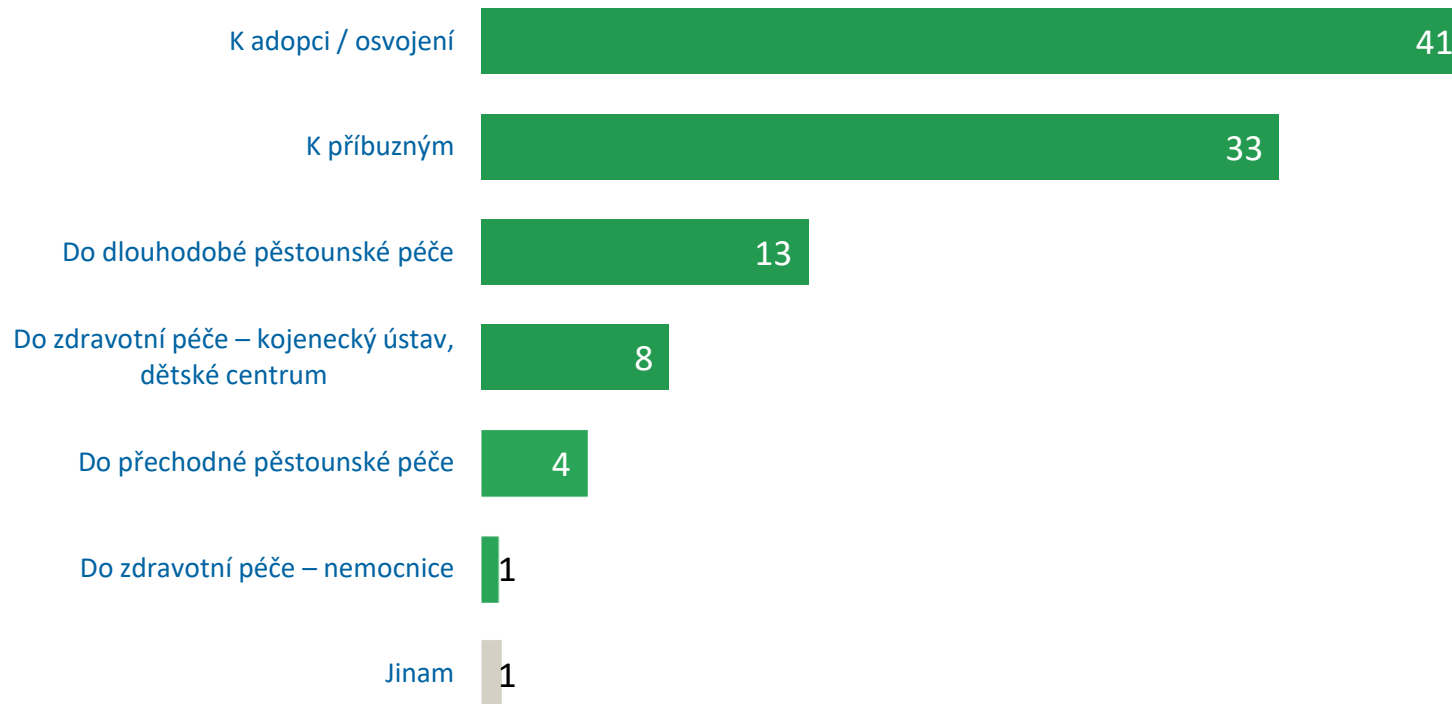
Kam **jsou** v Česku umisťovány opuštěné malé děti a miminka nejčastěji?

K07. Kam jsou dle Vás v Česku umisťovány opuštěné malé děti a miminka nejčastěji?

N = 823 respondentů

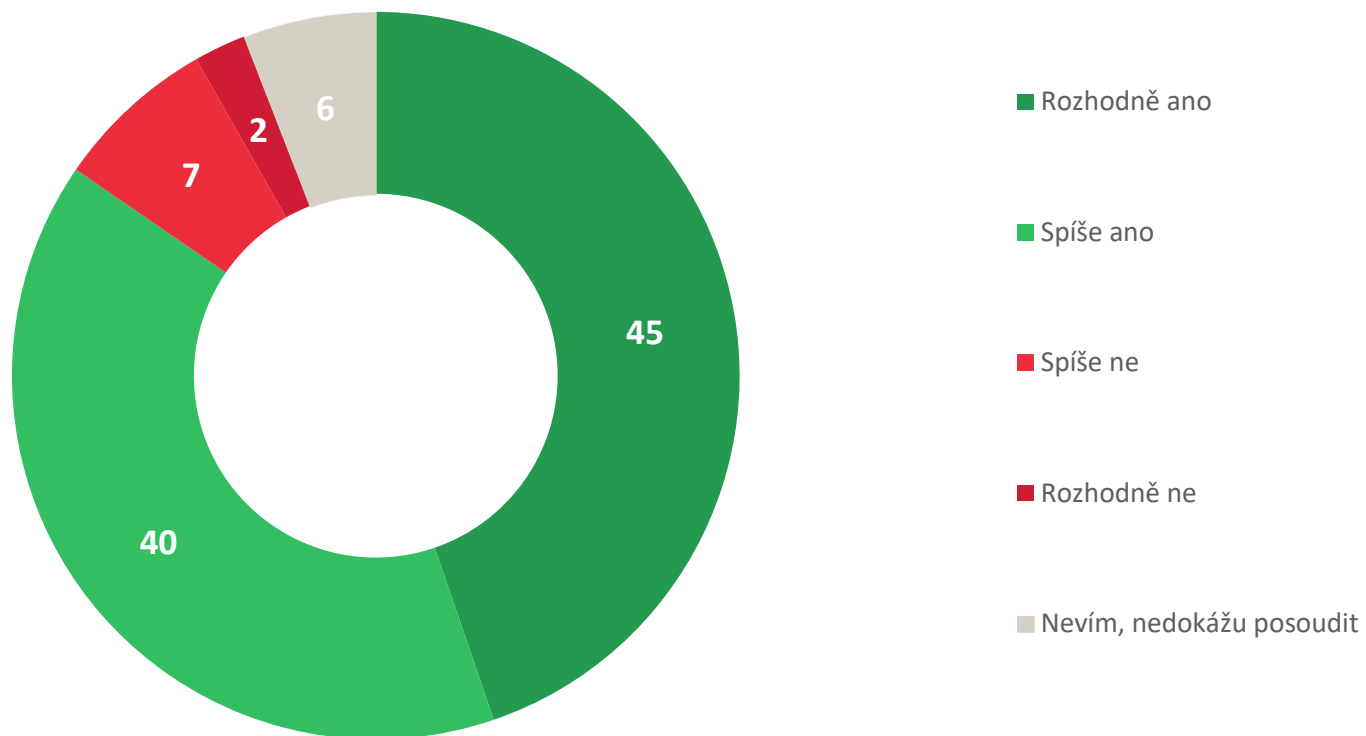
Kam by v Česku měly být umisťovány opuštěné malé děti a miminka nejčastěji?

K08. Kam by podle Vás v Česku měly být umisťovány opuštěné malé děti a miminka nejčastěji?

N = 823 respondentů

Potřebnost kojeneckého ústavu v péči o malé dítě

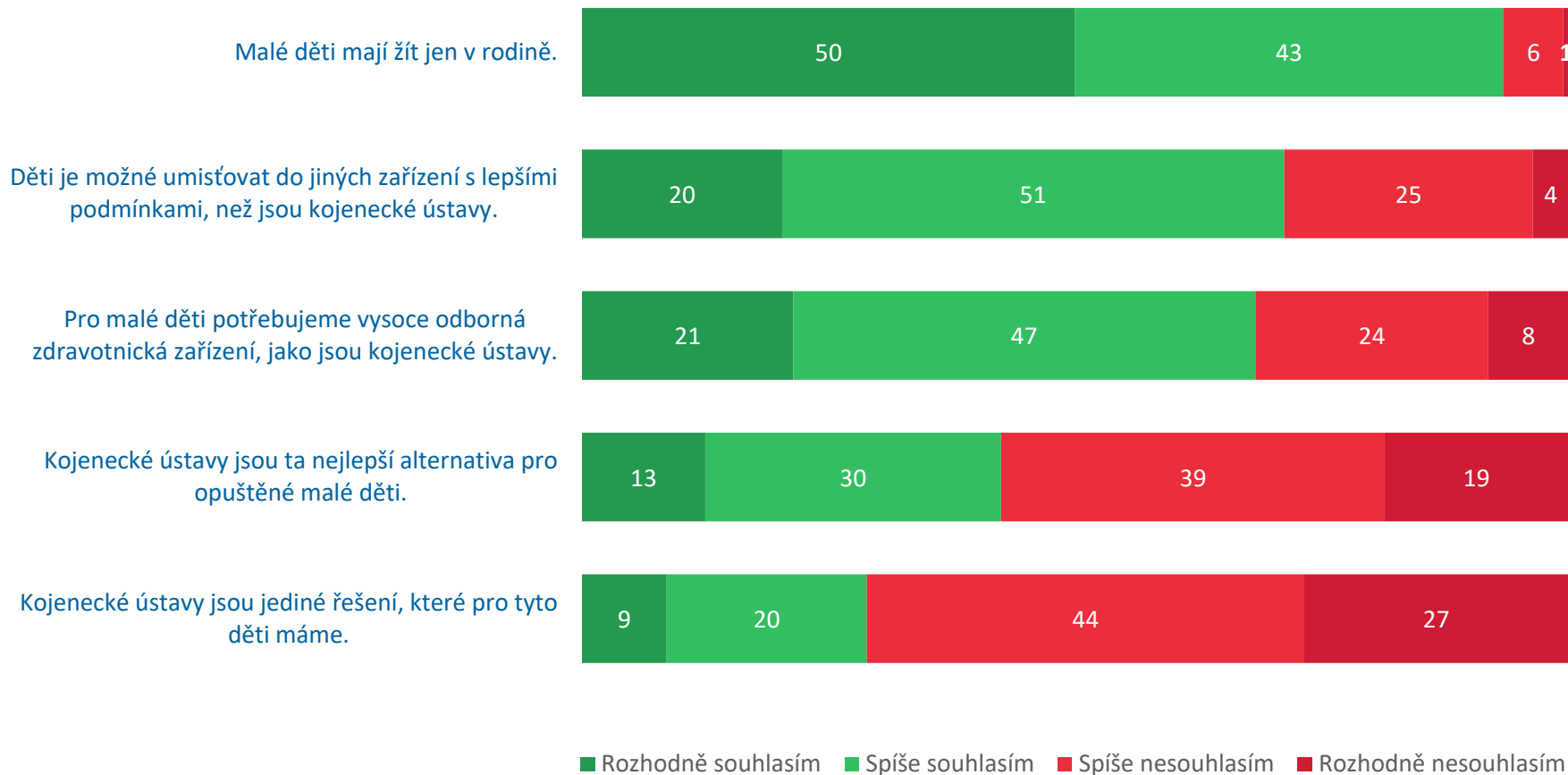

K09. Jsou podle Vás kojenecké ústavy potřebnou součástí péče o malé opuštěné děti?

N = 823 respondentů

Výroky o kojeneckých ústavech spojené s péčí o děti

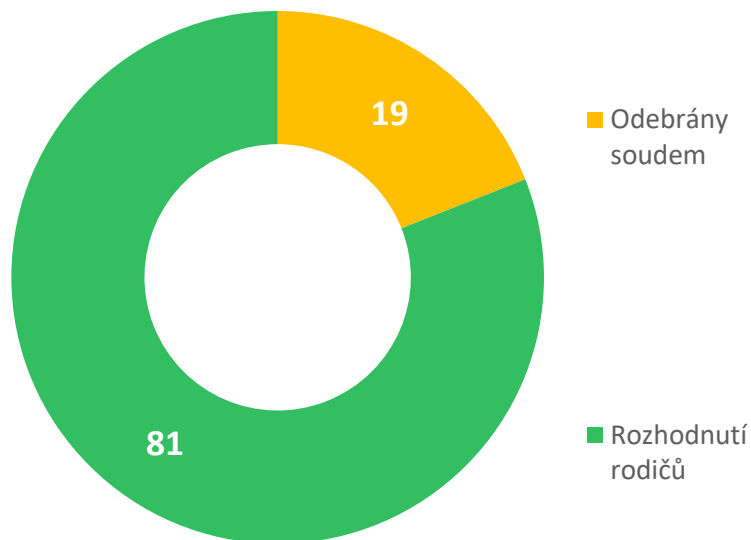

K10. Nakolik souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky o kojeneckých ústavech?

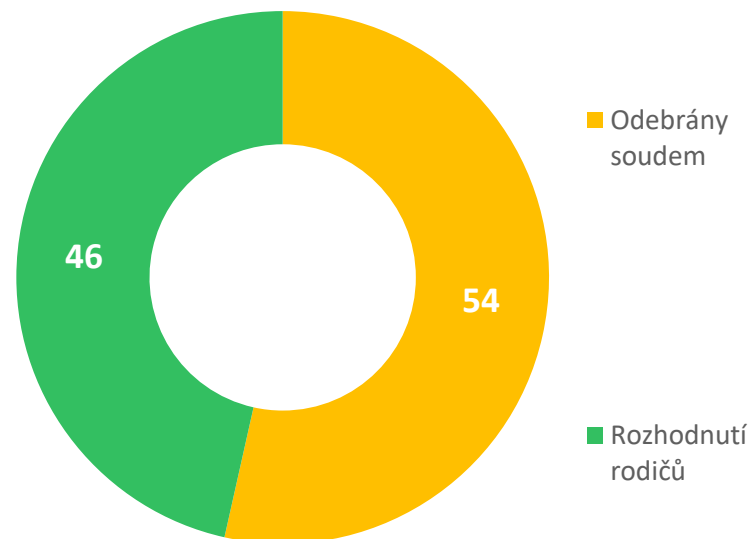
N = 823 respondentů

Poměr dětí odebraných soudem a umístěných na základě rozhodnutí rodičů

Reálný podíl dětí umístěných do kojeneckých ústavů soudem a z rozhodnutí rodičů

Průměrné odhady respondentů

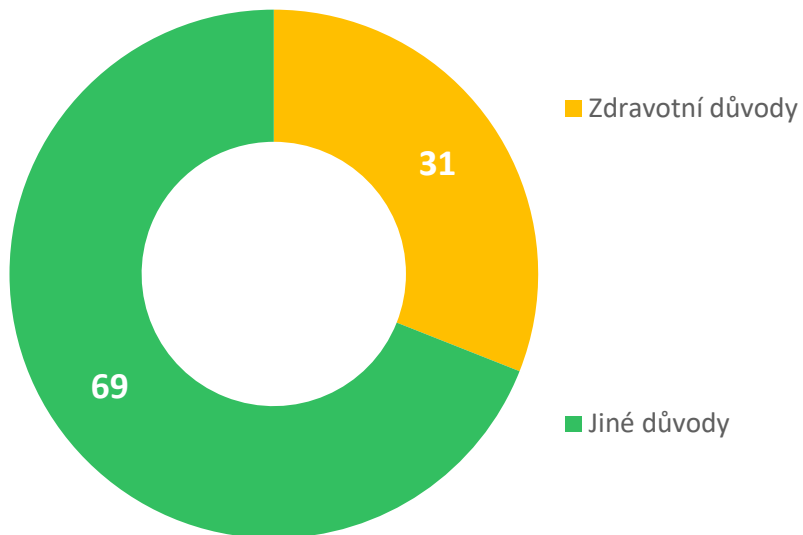
K11. Kolik dětí v kojeneckých ústavech je zde podle Vás, protože byly odebrány rodičům soudem, a kolik jich zde je na základě rozhodnutí samotných rodičů?

*Graf znázorňuje průměrný odhad respondenta na škále 0-100 %, tedy jaké jsou průměrné odhady zastoupení obou kategorií.

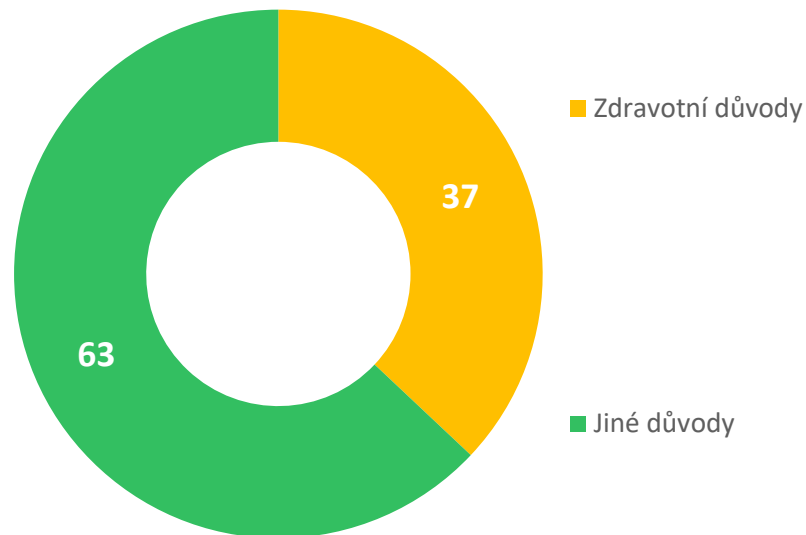
N = 823 respondentů

Podíl dětí, které jsou v kojeneckém ústavu ze zdravotních důvodů

Reálný podíl dětí umístěných do kojeneckých ústavů ze zdravotních důvodů

Průměrné odhady respondentů

K12. Kolik dětí v kojeneckých ústavech je zde podle Vás ze zdravotních důvodů a kolik z jiných důvodů než zdravotních?

*Graf znázorňuje průměrný odhad respondenta na škále 0-100 %, tedy jaké jsou průměrné odhady zastoupení obou kategorií.

N = 823 respondentů

MEDIAN

Vliv kojeneckých ústavů na psychický vývoj dítěte a
jeho partnerské vztahy

Shrnutí 2: Vliv kojeneckých ústavů na psychický vývoj dítěte a jeho partnerské vztahy I.

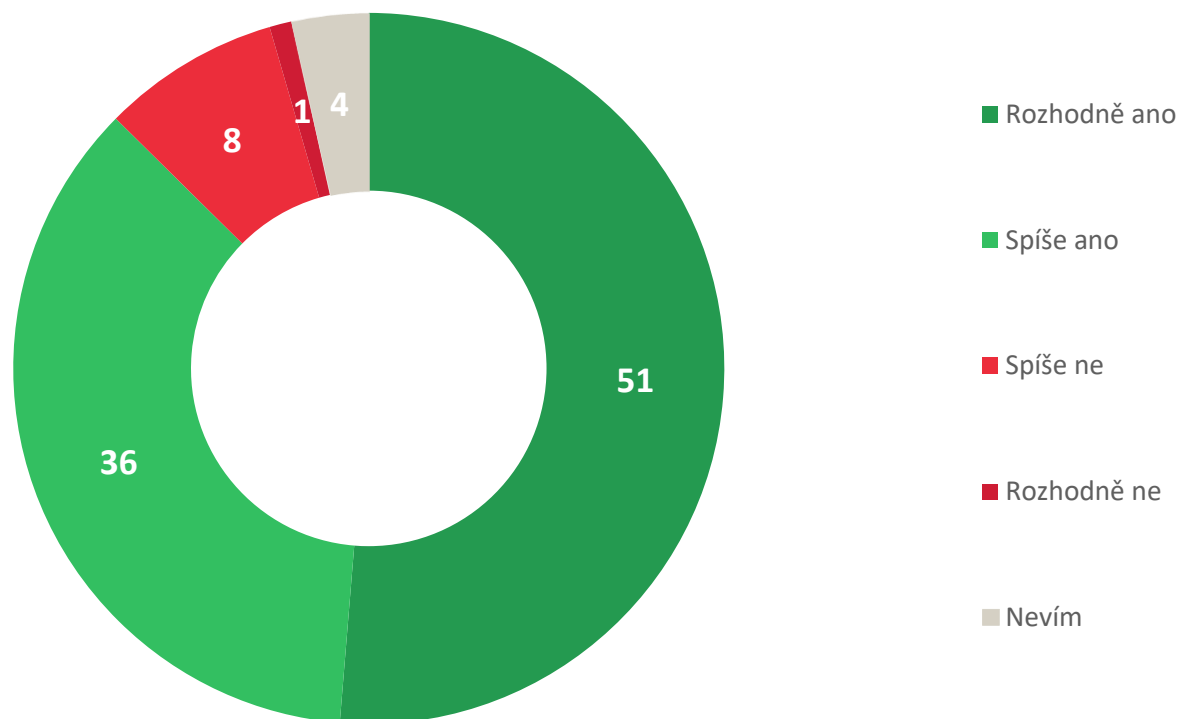
- V české společnosti převažuje přesvědčení, že **kojenecké ústavy mají vliv na psychický vývoj dítěte (87 %)**.
- Více vyhraněné jsou v tomto názoru ženy (rozhodně ano 59 % žen : 44 % mužů) a lidé, kteří mají děti (rozhodně ano 60 % mají děti : 47 % nemají děti). Poměrně důležitá je u tohoto názoru i zkušenost někoho z respondentova okolí s pěstounstvím. Ti, kteří někoho takové ve svém okolí mají, jsou častěji přesvědčeni o psychických dopadech na vývoj dítěte vlivem pobytu v kojeneckém ústavu (rozdíl o 6 p.b.).
- **70 % dotázaných si myslí, že tyto následky mají trvalý charakter.** Stejně tak převládá názor, že děti vyrůstající v kojeneckém ústavu se chovají jinak než ostatní děti (souhlasí 68 %) a že to může opozdit jejich vývoj (souhlasí 50 %).
- Dotázaní přisuzují velkou váhu prostředí, kde dítě vyrůstá, pouze 14 % udává, že na tom nezáleží. Stejně tak panuje většinová shoda, že dítě potřebuje více než zdravotní péči (81 %).
- Pokud by se o své dítě nemohli postarat, volili by na prvním místě známé či kamarády, pěstounskou či přechodnou péči, umístění do kojeneckého ústavu je jednou z posledních variant (5 %).
- Pokud by respondenti adoptovali dítě, nejraději by jej přebírali z porodnice (53 %), kojenecký ústav je na druhém místě spolu s babyboxem (shodně 15 %). Mezi variantami, odkud by dítě adoptovat chtěli, jsou více preferované ty zařízení, kde jsou především malé děti a miminka. Respondenti nekladou věk dítěte jako hlavní kritérium, podle kterého by se při adopci rozhodovali, ale i přesto je to pravděpodobně důležitý parametr.

Shrnutí 2: Vliv kojeneckých ústavů na psychický vývoj dítěte a jeho partnerské vztahy II.

- **Sňatku** svého dítěte s člověkem, který **vyrůstal v adopci** by se **obávala třetina** (30 %) lidí. Pokud by budoucí manžel či manželka tohoto dítěte **vyrůstal v kojeneckém ústavu**, vzbudilo by to **obavy u poloviny** (49 %) dotázaných.
- Důvodem těchto obav jsou především dědičné vlastnosti po biologických rodičích (42 %) a pocit, že nebudou schopni fungovat v rodinném prostředí (26 %). Potvrzuje se tak, že bez ohledu na reálný vliv může vyrůstání v ústavní péči vést i k budoucí stigmatizaci jednotlivců.

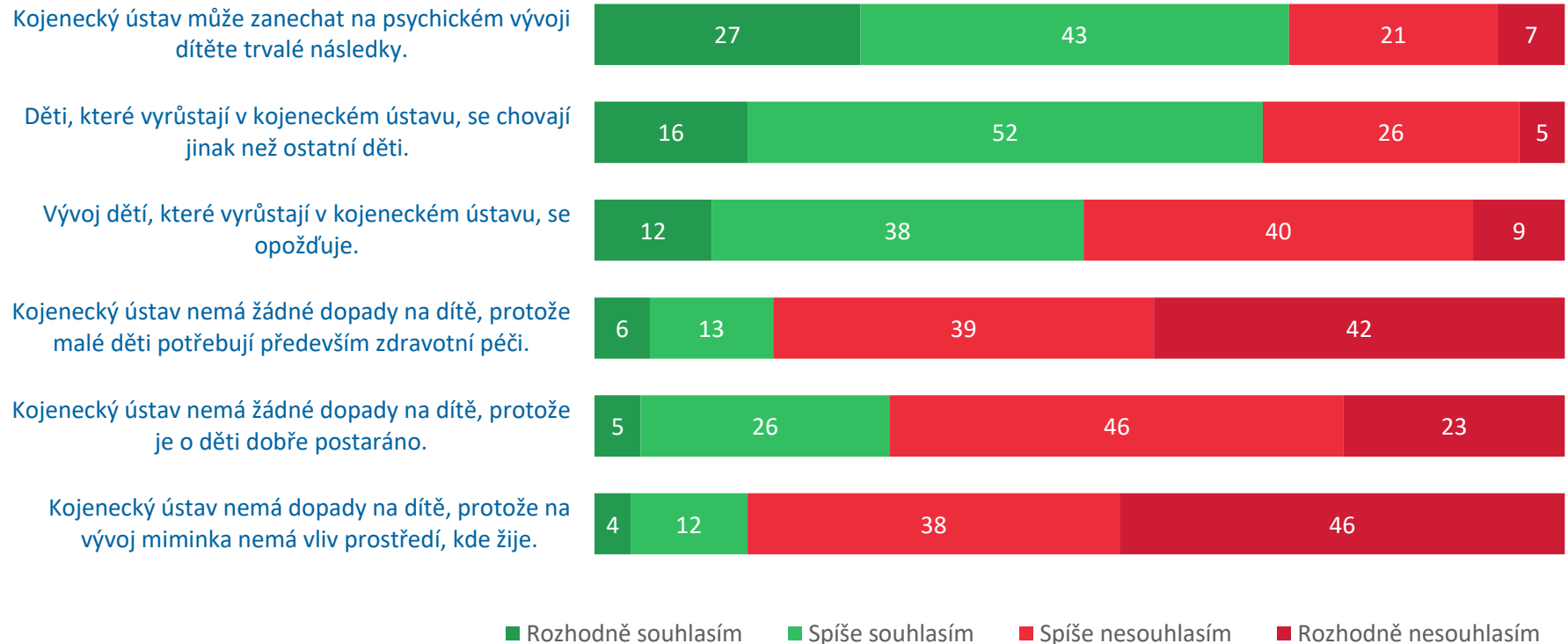
Může pobyt v ústavním zařízení ovlivnit psychický vývoj?

K01. Může podle Vás ovlivnit pobyt dítěte do tří let věku v ústavním zařízení jeho psychický vývoj?

N = 823 respondentů

Výroky o kojeneckých ústavech spojené s vlivem na psychický vývoj dítěte

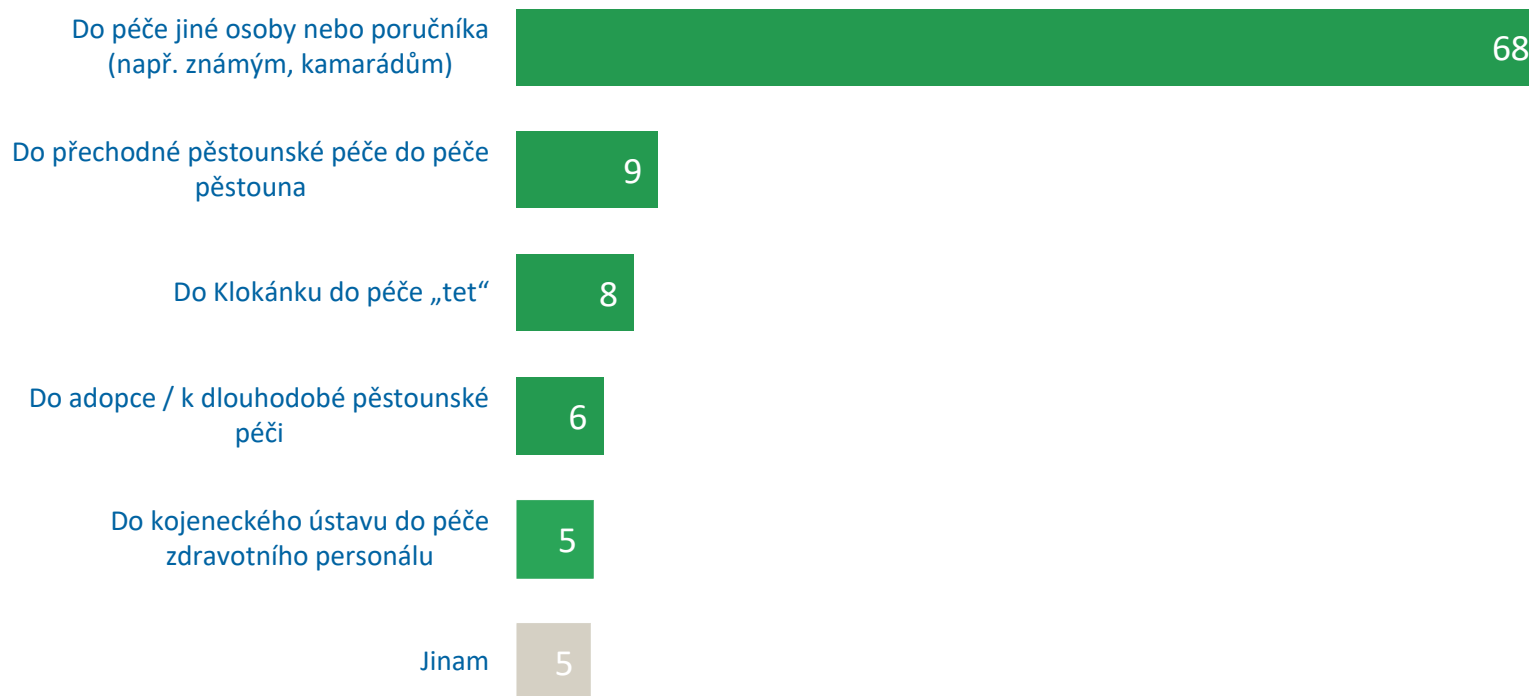
K02. Nakolik souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky?

*Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

N = 823 respondentů

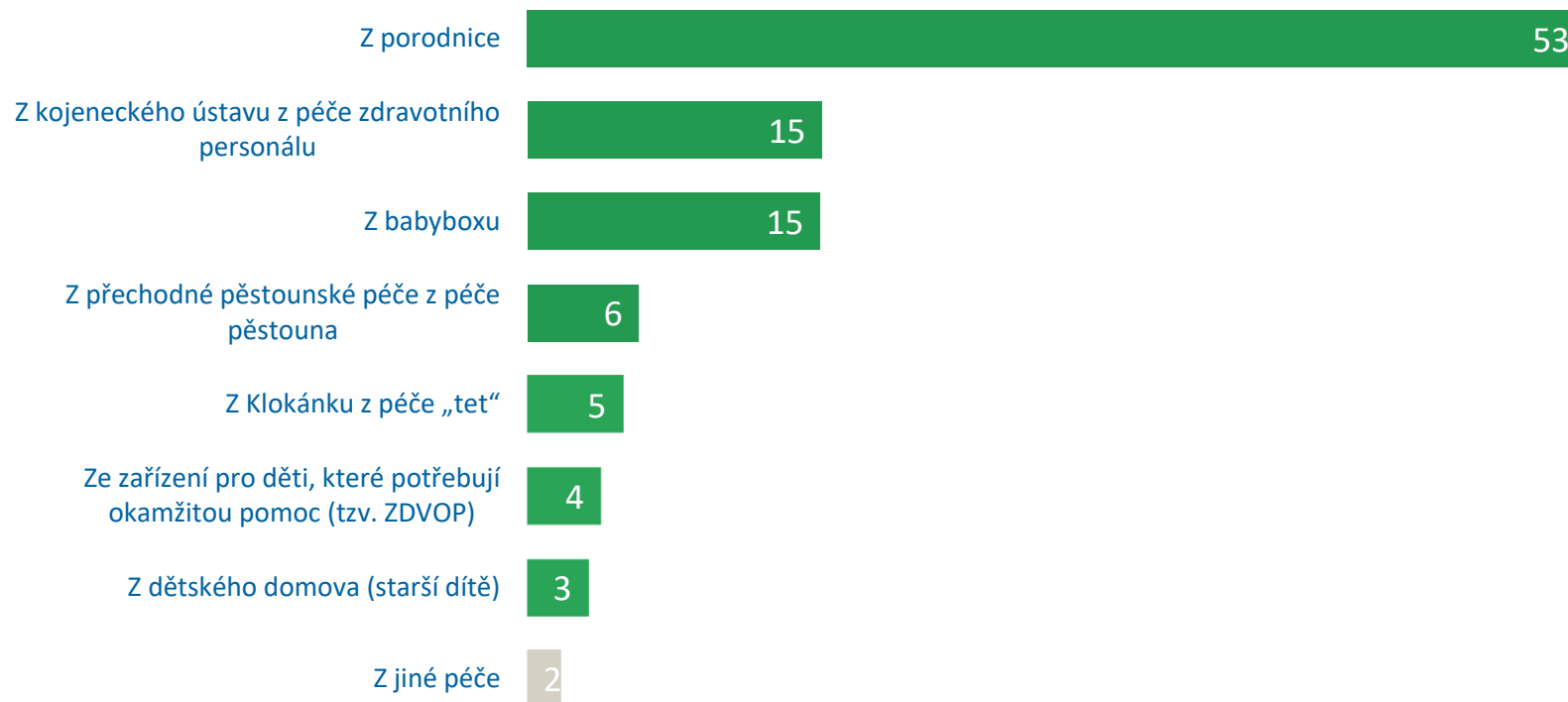
Kam svěřit dítě, když se nemůže postarat rodina?

K03. Pokud byste se nemohl(a) Vy, ani Vaše širší rodina o své miminko dočasně postarat, komu/kam byste jej nejraději svěřil(a)?

N = 823 respondentů

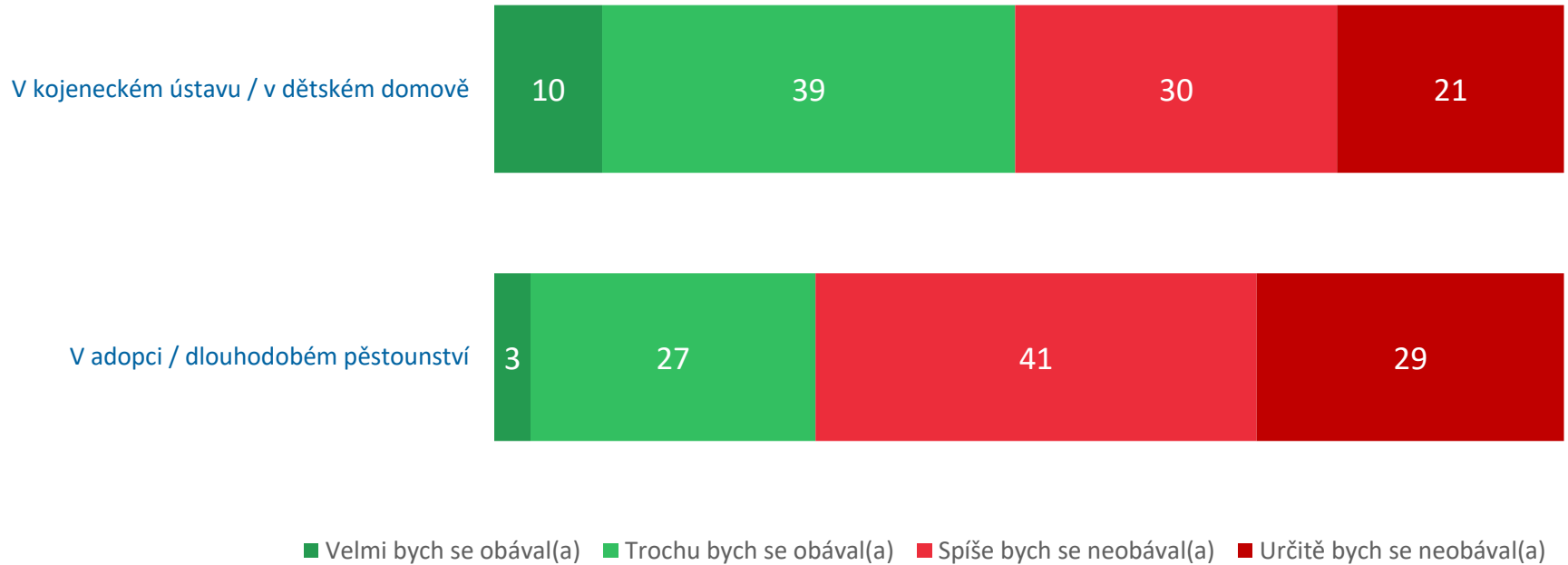
Odkud by dotázaní nejraději adoptovali dítě

K04. Představte si, že si berete dítě do adopce, odkud byste jej chtěl(a) nejraději přebírat?

N = 823 respondentů

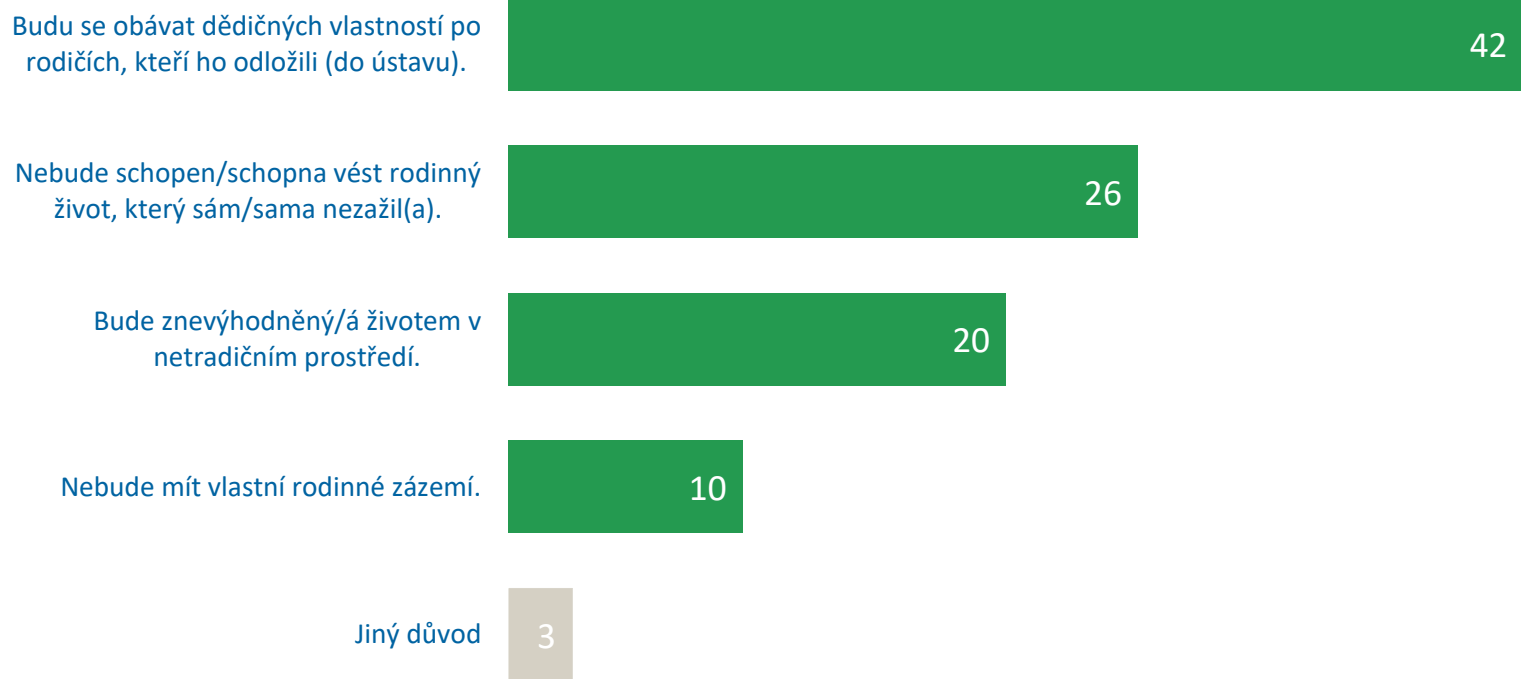
Obavy z manželství vlastního dítěte s partnerem či partnerkou z náhradní péče

K05. Nakolik byste se obával(a), kdyby si Vaše dcera či syn chtěl(a) vzít za manžela či manželku dítě, které vyrůstalo:

N = 823 respondentů

Důvody obav ze sňatku vlastního dítěte s partnerem či partnerkou z náhradní péče

K06. Proč byste se obával(a)? Vyberte hlavní důvod:

*Pouze Ti, kteří by se obávali, pokud by jejich potomek vstoupit do manželství s člověkem, který vyrůstal u pěstounů nebo byl adoptovaný.

N = 430 respondentů

O nás

MEDIAN, s.r.o je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software. Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

Garance kvality

MEDIAN je členem odborných sdružení:

SIMAR

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association.

Kontakt

Daniel Prokop
608 333 902
daniel.prokop@median.cz

MEDIAN
Národních hrdinů 73
Praha 9, 190 12
www.median.cz
Tel: + 420 225 301 111

